

KONSULTANT WOJEWÓDZKI WOJEWODY POMORSKIEGO W
DZIEDZINIE MEDYCYNY RATUNKOWEJ

DR N. MED. TOMASZ ŁOPACIŃSKI

Gdańsk, dnia 20.02.2024 r.

Dyrektor
Wydziału Państwowego
Ratownictwa Medycznego
Agnieszka Krzysiak

W komentarzu na pismo PRM-I.1410.5.2023.KS. dotyczącego przyjęć pacjentów pediatrycznych z urazami przez SOR-y, po ponownym przeanalizowaniu sytuacji oraz celem wyznaczenie jednoznacznego postępowania, dokonaliśmy wraz z Konsultantem wojewódzkim w dziedzinie Chirurgii Dziecięcej dr. hab. Andrzejem Gołębińskim oraz Konsultantem wojewódzkim w dziedzinie Chirurgii Ogólnej dr. hab. Łukaszem Kaską analizy wytycznych postępowania, które poniżej przedstawiamy.

W przypadku dziecka, które uległo nagłemu wypadkowi i spełnia kryteria przyjęcia do centrum urazowego, ma ono być kierowane do Centrum Urazowego Dziecięcego (CUD), które w naszym województwie znajduje się w Szpitalu im. M. Kopernika w Gdańsku Copernicus Podmiot Leczniczy Sp. z o.o. przy ulicy Nowe Ogrody 2/3 (wytyczne przyjęcia do centrum urazowego w załączeniu na końcu pisma). Transport zależnie od możliwości może być realizowany drogą lądową - ZRM, lub powietrzną – LPR.

W przypadku dziecka, które uległo nagłemu wypadkowi, jednak nie spełnia kryteriów przyjęcia do Centrum Urazowego Dziecięcego, jednak badający je na miejscu lekarz lub ratownik ocenia, że będzie ono wymagało najprawdopodobniej przyjęcia do szpitala na oddział Chirurgii Dziecięcej, powinno być w takim razie skierowane do najbliższego SOR-u gdzie działa Oddział Chirurgii Dziecięcej:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka w Słupsku Sp. z o.o.
- Szpital Specjalistyczny im F. Ceynowy w Wejherowie, Szpitale Pomorskie Sp. z o.o.
- Szpital im. M. Kopernika w Gdańsku Copernicus Podmiot Leczniczy Sp. z o.o.

W przypadku wystąpienia wątpliwości dotyczących czy taki pacjent nie powinien jednak trafić do Centrum Urazowego Dziecięcego pozostaje wtedy podjęcie kontaktu telefonicznego ze Starszym Lekarzem Dyżurnym w CUD w Gdańsku – tel. dyżurny 501 865 934

W przypadku dziecka, które uległo drobnemu wypadkowi i w ocenie badającego lekarza lub ratownika wymaga podstawowej oceny, diagnostyki i leczenia (np. zaopatrzenie drobnej rany, diagnostyka prostych urazów, drobne oparzenia lub inne urazy nie wymagające leczenia na oddziale Chirurgii Dziecięcej) powinno trafić do najbliższego SOR-u, gdzie mogą je zbadać i zaopatrzyć dyżurujący tam lekarze (Lekarz Ratunkowy, Chirurg). W przypadku wątpliwości, które mogą się pojawić po wykonanym badaniu i diagnostyce pozostaje możliwy kontakt z dyżurnym Chirurgiem Dziecięcym w SOR Szpitala Copernicus w Gdańsku – tel. 587640107, lub z dyżurnym Chirurgiem Dziecięcym ze Szpitala w Słupsku – tel. 598460407, lub z dyżurnym Chirurgiem Dziecięcym Szpitala w Wejherowie – tel. 585727521, 585727520.

W odniesieniu do tych zaleceń, jeżeli chodzi o ramowe procedury przyjmowania wezwań przez dyspozytora medycznego i dysponowania ZRM obejmują one między innymi w punkcie 8: „wskazanie, na żądanie zespołu ratownictwa medycznego, szpitalnego oddziału ratunkowego lub właściwego ze względu na stan zdrowia osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego szpitala, do którego ta osoba może być przewieziona”, aby uzyskać adekwatną, skuteczną pomoc (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10.1.2014 r. w sprawie ramowych procedur przyjmowania wezwań przez dyspozytora medycznego i dysponowania zespołami ratownictwa medycznego – Dz.U. z 2014 r., poz. 66,). Jeśli chory nie jest w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego i jego stan jest stabilny, w razie konieczności podjęcia natychmiastowego leczenia w podmiocie leczniczym i w celu zachowania ciągłości leczenia, chorego należy przetransportować do właściwego ze względu na jego stan zdrowia najbliższego podmiotu leczniczego. Podjęta decyzja powinna być podyktowana aktualną wiedzą medyczną dotyczącą stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego i nie jest istotny tylko sam czas dotarcia na jakikolwiek najbliższy SOR, lecz czas dotarcia do podmiotu leczniczego udzielającego świadczenia zdrowotnego adekwatnego do stanu zdrowia chorego. Należy ocenić, który szpital najbliższy od miejsca zdarzenia jest w stanie udzielić wyspecjalizowanej pomocy w zakresie świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego w konkretnym stanie klinicznym występującym u dziecka.

KRYTERIA KWALIFIKACJI DO LECZENIA W CUD

Pacjenta do ukończenia 18. roku życia kwalifikuje się do leczenia w CUD, jeśli:

1. występuje u niego co najmniej **jedno** spośród następujących **obrażeń anatomicznych**:
  - penetrująca rana głowy lub tułowia lub uraz tępy z objawami uszkodzenia narządów wewnętrznych głowy, klatki piersiowej lub brzucha,
  - amputacja kończyny powyżej nadgarstka lub stawu skokowego,
  - rozległe zmiążdżenia kończyny,
  - uszkodzenie rdzenia kręgowego,
  - niestabilna klatka piersiowa,
  - uszkodzenie rdzenia kręgowego,

- złamanie kończyny z uszkodzeniem naczyń lub nerwów,
  - złamanie co najmniej dwóch proksymalnych kości długich kończyn (kość ramienna, kość udowa) lub miednicy;
2. obrażeniom towarzyszą **co najmniej dwa** spośród następujących **zaburzeń parametrów fizjologicznych**:
- spadek ciśnienia skurczowego krwi;
  - nieprawidłowa częstość akcji serca;
  - nieprawidłowa liczba oddechów;
  - stan świadomości oceniony według kryteriów Skali Śpiączki Glasgow (GCS) lub Dziecięcej Skali Śpiączki (CCS) w odniesieniu do dzieci do 3. roku życia na nie więcej niż 13 punktów,
  - saturacja krwi tętniczej nie więcej niż 90%.

Dodatkowo pacjent kwalifikuje się do leczenia w CUD także w przypadku:

- wystąpienia urazu wielonarządowego lub śmierci innej osoby w tym samym zdarzeniu,
- wypadnięcia z pojazdu mechanicznego, przygniecenia lub upadku z wysokości powyżej 3 metrów,
- gdy czas wydobywania pacjenta dziecięcego z pojazdu, zawaliska lub gruzowiska wynosi powyżej 20 minut

źródło: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/centra-urazowe-dla-dzieci>

Z wyrazami szacunku i poważania

dr. hab. Andrzej Gołębiwski

dr. hab. Łukasz Kaska

dr n. med. Tomasz Łopaciński

KONSULTANT WOJEWÓDZKI
Wojewody Pomorskiego
w dziedzinie chirurgii dziecięcej

dr hab. n. med. Andrzej Gołębiwski

Konsultant Wojewódzkim w
dziedzinie Chirurgii Dziecięcej

dr hab. med. Łukasz Kaska
dr hab. med. Łukasz Kaska

Konsultant Wojewódzki
ds. Chirurgii Ogólnej

Konsultant Wojewódzki w
dziedzinie Chirurgii Ogólnej

Konsultant Wojewódzki w dziedzinie
Medycyny Ratunkowej

dr. n. med. Tomasz Łopaciński
Specjalista medycyny ratunkowej

Nr pwz 1895074

tel. 600-071-920

e-mail: tomasz.lopacinski@gumed.edu.pl

Konsultant Wojewódzki w Dziedzinie
Medycyny Ratunkowej

Adres do korespondencji:

Kliniczny Oddział Ratunkowy

UNIWERSYTECKIE CENTRUM KLINICZNE

80 – 214 Gdańsk, ul. Smoluchowskiego 17

Tel.: 583493780; fax.: 583493790

e-mail: lopacinski.tomek@gmail.com, kormed@gumed.edu.pl